

Magyar Szállodás és Vendéglős

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

GUNDEL KÁROLY, MALOSIK FERENC, MARENCICH OTTO, NÉMETH ALADAR
KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL SZERKESZTIK:
BALLAI KÁROLY FOSZERKESZTŐ, TÁBORI KORNEL SZERKESZTŐ

SZERKESZTŐSÉG (REDAKTIÓN) ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IX, LONYAY UCCA 22. SZÁM. TELEFON: 581-152.

A szociális rendeletek betartása. — Új személyzeti borítékok.

A KERESKEDELEMÜGYI MINISZTERIUM, akár a testületnek, számos, jobbára névtelen, vagy lakás-címüket föl nem tüntető, nyilván álévű egyénektől származó panaszt kap arról, hogy iparunkban egyesek a minimális munkabéreket nem adják meg, a megszabotti munkaidőt pedig túlélik.

Mindazon esetben, amelyekben a főljelentéseke: megvizsgáltuk, a panasz nem bizonyult valóznak, vagy az átmereti időben természetesen járó bajok voltak.

A kereskedelemügyi minisztérium most, a hozzáérkezett panaszokra, 30.931/1939. I. a. számú rendeletével főlhívta testületünket, hogy a hivatalos lapunk útján nyomatékosan figyelmeztessük tagjainkat a rendeletek be nem tartásának következményeire.

E rendeletnek eleget téve, főlhívjuk tagjainkat, hogy a fizetéses szabadságot biztosítsák arra jogos munkásaiknak, a legkisebb munkabéreket maradéktalanul adják meg és a 14 órás munkakeretben napi 10 órán túl, ugyancsak a rendeletben megállapított módon foglalkoztatásuk alkalmazataikat.

Az a tapasztalat, hogy a munkások egy része rosszsziszeműen visszaéi a rendeletekkel, testületünk munkaügyi bizottságát arra készítette, hogy új személyzeti borítékok készíttessen, amelyen az alkalmazási feltételek és tudnivalók az új rendeletek figyelembevételével szövegeztettek meg. Hogy munkásaink ne mondhasák a jövőben azt: „nem tudták, mit frattak velük elő”, azért az új személyzeti boríték tudnivalóit tartalmazó nyomtatványt kap — átvételi elismervény ellenében — mindenegyes alkalmazott, amely nyomtatvány szöszerint egyezik a „személyzeti boríték” szövegével.

Főlhívjuk tagtársaink figyelmét új személyzeti borítékunkra, amely egyébként a munkások ckmá-nyainak őrzésére szolgál és saját érdekében alkalmazták azokat.

A személyzeti borítékok darabja tagjainknak 6 fillér, nem tagoknak 10 fillér. A személyzeti borítékokat a pénz (és vidékre a postadíj) előzetes beküldése után testületünk irodája küdi szét.

Budapest, 1939 május hó 26-án.

BALLAI KÁROLY
vezető jegyző.

MALOSIK FERENC
elnök.

A KEKES SZALLO

ÚJ SZÁRNYÁBA

KIZÁRÓLAG

Epeda

RÜGÖS MATRACOK KÉSZÜLTEK

ADAM MIKSA R. T.

BUDAPEST, IV, FERENC JÓZSEF RAKPART 6.

POPPER BORPINCÉSZET R. T.

ALAPITATOTT: 1869. ÉVBEN.

BUDAPEST-KÖBÁNYA,
ELŐD UCCA 8. SZÁM
TELEFON: *148-462.

AZ 1922. ÉVI SZÜLLŐ- ÉS BORGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON ARANYÉREMEL KITÜNTETVE

OLVASSUK, TERJESSZÜK LAPUNKAT!

SZEREZZÜNK ELŐFIZETŐKET!

A M I N A P T Á R U N K

1939 Június 15 Csütörtök	Az egyesesadók június havi részletének befizetési határnapja.	27 Kedd	Délután 4 órakor II. ker. tagértekezlet Blasits Jánosnál (II, Margit körút 103.)
16 Péntek	Este 8 órakor vendéglősök vacsorája Mayer Ferencnél (Alpesi falu, Angol-park)	28 Szerda	Dél előtt 10 órakor indulás a Jóbarátok Társaságának kirándulására Esztergomba. Találkozás VII, Erzsébet körút 10. szám előtt levő Rákosi-szobornál. Autóbuszköltség személyenként 5 pengő.
20 Kedd	A vigalmiadóátalány befizetésének határnapja. Délután 4 órakor az előjáróság ülése az ipartestület tanácstermében.	30 Péntek	Este 8 órakor Vendéglősök vacsorája Gundel Károynál (VI, Állatkerti út 2.)
21 Szerda	Este 8 órakor Jóbarátok vacsorája Bischoff Ignácnál (IX, Vágóhid ucca 12.)	Július 1 Szombat	Vagyonváltság befizetésének határnapja.

VENDÉGLŐSÖK DÉLUTÁNI TALÁLKOZÓHELYE A SPOLARICH-KÁVÉHAZBANI (VIII, JÓZSEF KÖRÜT 37—39. SZ.)

Dreher Baksör

ANGOLGIN

High & Dry

Booth's Distilleries Ltd. London-féle

VEZÉRKÉPVISELET ÉS LERAKAT:

VENDÉGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA RT.

Magyar Szállodás és Vendéglős

Az új képviselőház.

(i) HOSSZÚ ÉVTIZEDEKEN KERESZTÜL folyt a küzdölem a titkos választójogért. Kétségtelen az, hogy a kultúrát, józan, polgári érzésű magyar nép Európában utolsónak érte el azt, hogy politikai jogait, amelyre a törvény kötelezi, titkosan gyakorolhassa.

Nagy várakozással tekintett az ország az első titkos szavazás eredménye elé. Megnyugtató, hogy a kormány oly többséggel jött be, amely többséggel a kormányzás állandóságát, nyugalmát, a gazdasági élet rendjét biztosítani tudja. Ezek a tényezők szükségesek ahhoz, hogy a belső munkát, termelést, építést, fejlesztést biztosíthassa.

A választási propaganda főanyaga a szociális törekvések voltak. Ebben a propagandában nemcsak vetélkedtek a jelöltek, sőt meggyőződésünk szerint ezen a területen, nem lévén ártérség, jelentékeny áradás volt, amely hátrányára szolgált a mai gazdasági és egyéb ügyekre. Kívánatos, hogy ez az eszme-kiáradás most, a képviselőházi munka megindulásával rendes mederbe visszahúzódjék s a többi fontos ügyek is megfelelő időt nyerjenek.

Kétségtelen, mindenkori a legszűkebb feladat a kultúrában, higiénében elmaradott népesség fölmelelése, keresetben, munkafeltételekben az emberi mértéknek minél kedvezőbb biztosítása — amelyek együltéve a szociális kérdéseknek tartalma. Ezen a munkaterületen országunkban van is az alkotásnak bő tere, mert vitathatatlan, hogy közállapotaink szociális vonatkozásokban elmaradtak, hiányosak és saját jól fölfogott érdekünk a mulasztások pótlása; aminek kedvező megoldása nyilván a törvényhozás főladata.

Azonban ez az éremnek csak az egyik oldala. A másik oldalon a szociális igények és szükségletek kielégítésében a gazdasági erők biztosítása domborodik ki. A szociális téren való multbeli elmaradottságunk okai nem az egyes munkaterületek mulasztása, hanem azok az avult társadalmi viszonyokban, berendezkedésekben és korszerűtlen intézményekben rejlenek, amely okoknak megszüntetése az egész magyar gazdaság terhe lehet, azaz mindenekelőtt a szociális intézkedések gazdasági alapjait kell biztosítani. Nyugtalanító az, hogy az utolsó év szociális intézkedései gazdasági megalapozás híján történtek. Belátjuk, hogy sürgős szükségben magyarázható ez, de alig védhető, mert az ipari termelést a fizetéses szabadság, a munkaidő szabályozása, a legkisebb munkabérek megállapítása, a családvédelem költségeivel egyszerűen, egyidőben terheltek meg, mikor még egyik rendelkezés anyagi hatása sem volt még megállapítható. A bérek rendezése továbbá még nem érezeti hatását a gazdasági körforgásban, a szabadidő rendezése pedig megfelelő foglalkoztatás nélkül, különösen az ifjabb nemzedéknél, erkölcsileg egyenesen káros, mert vagy tétlenül, vagy a legjobb esetben rend-

szertelenül, minden haszon nélkül telik el a szabadidő.

Az új képviselőház egyik fontos feladata a szociális terhek gazdasági megalapozása, biztosítása, ha ezen főladatának eleget tett, akkor beszélhetünk a szociális terhek további fokozásáról. Egyszerű és világos az, amelyet szem elől sem a kormány, sem az új képviselőház nem teveszthet, hogy a szociális igények kielégítése csak akkor lehet realitás és állandó hatású, ha azzal a termelés gazdaságosságát nem veszélyeztetik. Továbbá, a szociális igazság szűrője a helyes szociális intézkedéseknek. Azaz a szociális szükségletek kielégítését az egész magyar gazdasági életre kell hárítani s nem úgy, mint a mostani intézkedések, amelyek csak az ipart és a városi tulajdonjot terhelik és agrárországban az agrárgazdaságot úgyszólván mentesítik e terhek alól. A kormány az új képviselőház foglalkoztatásában a szociális igazságosság szempontját nem hanyagolhatja el, ha a szociális kérdések maradóan akarja megoldani. Ebből folyik a termelői gazdasági erők okos védelme és az eredményes gazdasági tevékenység biztosítása. Minden gazdasági foglalkozásnak hasznóhathajónak kell lenni, hogy a termelő munkát fönttartsa, eszközeit fejleszteni, terheit elviselni tudja. Hiszünk és reméljük, hogy a szociális jeles politikát fölvtálja a megmondott és gazdaságilag megalapozott szociális tevékenység, amelyben az iparosok általában, közöttük a vendéglátóiparosok is, szívük szerint vesznek részt, hiszen a szociális fejlődés áldásaiban így önk is részesülnek. Hatékony védelemben részesülnek és biztosítják azt, hogy hivatásuk hasznos gyakorlatában az törvények és rendeletek védeni és támogatni fogják őket.

Végül sajnálattal látjuk, hogy az új képviselőházban most sem jutott megfelelő képviselő a iparosság. Ez egyik legnagyobb és kirívó hiányossága. Kik fognak foglalkozni odaadással, hozzáértéssel ezután is a képviselőházban a magyar iparosság érdekeivel, szükségleteivel? Hogy az iparosságnak most sincs megfelelő képviselete, annak elsősorban nyilván maguk az iparosok az okai, de okai a pártok is, amelyek magasabb szempontokból nem gondoskodtak, hogy jelöltjeik között ne csak szavazatszerző iparosok szerepeljenek, hanem olyanok is, akik be is juthattak volna a Házbá. Az iparosság megfelelő képviselete legelsősorban az ország egyetemes érdeke. Az ipari törvényhozás nem kizárólag jogi vonatkozású, hanem gazdasági és ipari. Várhatunk-e jó ipari törvényeket és rendeleteket, ha azok megalkotásában az iparosság nem vehet részt? Az ipar fejlesztése pedig a kormányynak is elsősorndűnek vallott célja, remélhetjük-e, hogy iparos képviselők híján az iparosság törvényes érdekképviseleti szervei nagyobb szerephez és megalapításhoz jutnak? Ezzel lehetne némiképpen helyesbíteni az új képviselőház nyilvánvaló hiányosságát.

A gyermeknevelési pótlékról szóló törvény módosítása.

AZ IPARÜGYI MINISZTER ÚR 23.400/1939. Ip. M. sz. rendeletével módosította az iparban (kereskedelemben), valamint a bányászásban és a kohászásban alkalmazott munkások gyermeknevelési pótlékáról szóló 1938. XXXVII. törvényi hatálybalépése és az azzal kapcsolatos rendelkezések tárgyában kiadott 50.000/1938. Ip. M. számú rendeletet, az e törvényi 15. és 33. §-ában nyert felhatalmazás alapján.

A végrehajtási rendelet módosításáról az alábbiakban tájékoztatjuk igen tisztelt Kartársainkat:

A törvény hatálya alá azok a vállalatok tartoznak,

amelyek a megelőző naptári év folyamán legalább 150 napon legalább 20 vagy ennél több alkalmazottat foglalkoztattak. Az alkalmazottak létszámába a nőket is teljes számban kell főlvenni és szem előtt tartani, azonban a járulékkivetésnél a szakmai családpénztár a női alkalmazottak létszámát csak kétharmad mennyiségben veszi számításba.

A családpénztárak számadási éve azonos a naptári évvel. A gyermeknevelési pótlék járulékegységét az iparügyi miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértve állapítja meg minden év január 1-étől december 31-éig és március 10-éig a Budapesti Közlönyben közzéteszi.

A vállalatok évi gyermeknevelési járulékat a szakmai családpénztár állapítja meg a járulékegység figyelembe vételével és ezt a vállalattal az év április

havának első napjáig fizetési meghagyásban közli.

Az évi gyermeknevelési járulékat négy részletben, az év január, április, július és október 5-éig fizetendő a szakmai családpénztár pénztárába. A fizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig esedékessé vált részekre előlegül az előző év kirovás szerinti kell a befizetéseket teljesíteni. Az esetleges hiányt a fizetési meghagyás jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül pótolni kell, az esetleges túlfizetést pedig a szakmai családpénztár a vállalat javára írja.

Ha a szakmai családpénztár a gyermeknevelési járulékat a munkaadó által bejelentett adatok alapján állapította meg, a fizetési meghagyás ellen benyújtott fellebbezésnek halasztó hatálya nincs.

A gyermeknevelési járulékat a folyó 1939. évre a jelen rendelet rendelkezéseinek megfelelően újólag meg kell állapítani, azonban az esedékes részeket a fentebb közölték szerint „előlegül” a családpénztárban be kell fizetni.

A számadási évet megelőző év átlagos munkásiéti számának kiszámítása

úgy történik, hogy a vállalatban foglalkoztatott munkavállalók által munkában töltött napok összegét (a teljesített munkanapok számát) osztani kell háromszázzal. Minden megkezdett munkanapot teljes egészének kell venni. A fizetéses szabadságon volt munkavállaló ügy kell tekinteni, mintha a fizetéses szabadság tartama alatt is munkában lett volna.

A számadási évet megelőző évben alakult vállalatnál a teljesített munkanapok számát annyiszor huzsonóttal kell osztani, ahány teljes naptári hónap a vállalat munkájának megindulásától az év végéig eltelt.

A nők létszámát a törvény 7. §-ának második bekezdésében foglalt rendelkezés figyelembevételével, két tizedesig terjedő pontossággal kell megállapítani.

A törvény 5. §-a második bekezdésének második mondata alapján a gyermeknevelési pótlékok csak abban az esetben kell kifizetni, ha az ott említett körülmények lehetetlenné tették azt, hogy a munkavállaló a gyermeknevelési pótlékok munkájával érdemlje ki. (Keresetképtelenség, keresethiány és katonai szolgálat.) A törvény 3. §-ának alkalmazása szempontjából a szünet megelőző és követő keresetképtelenség a betegség miatti keresetképtelenséggel egyenlő elbírálás alá esik.

A munkavállaló köteles mindazokban a hónapokban, amikor a törvény hatálya alá (a rendelet 1. §-a értelmében) eső vállalatnál munkaviszonyban nem állott, illetőleg amely hónapban 15 napnál kevesebb (heti 3 napnál kevesebb) munkanapra kapott munkabért, a gyermeknevelési pótlékokra jogot adó körülményt (betegség, baleset miatti keresetképtelenség,

SZENT ISTVÁN
CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes
zárt palackokban

Kőbányai
Polgári Sertőzde
gyártmánya

ZIMMER FERENC
HALKERESKEDELMI RT.

BUDAPEST

Központi telep és iroda: IX, Gönczy Pál u. 4. Tel.: 1-854-48.
Fióküzletek: IX, Központi Vásárcsarnok. Telefon: 1-855-38.
V, Gróf Tisza István u. 10. Telefon: 1-814-79.
VII, Garay téri vásárcsarnok. Telefon: 1-304-84.

katonai szolgálattal) bejelenteni és hivatalosan igazolni. Azt a körülményt, hogy a munkavállaló új alkalmazást önhibáján kívül nem kap, a hatósági munkaadóztól hivatali bizonyítványával, a katonai szolgálatot pedig a katonai hatóság bizonyítványával kell igazolni.

A munkaadó kötelese

a hónap ötödik napjáig a családpénztárnak bejelenteni a gyermeknevelési pótlékra jogosult azoknak a munkavállalóknak nevét, jölzszámát és munkatelljesítményük hetenkénti mennyiségét, akiknek a munkaviszonya az előző hónapban megszűnt, továbbá azt a körülményt, hogy a munkaviszony a munkavállaló hibájából szűnt-e meg. Ha a munkavállaló a munkaviszony megszűnése után a törvény 3. §-ának második bekezdése alapján gyermeknevelési pótlék jár, a munkaadónak fel kell hívni a munkavállaló figyelmét, hogy az előző bekezdés szerinti igazolásokat nyújtsa be.

A munkavállalónak valamennyi bejelentését munkaadója,

ha nem áll a törvény hatálya alá tartozó vállalatnál szolgálati viszonyban, utolsó ilyen munkaadója útján kell megtennie, amelyet a munkaadó köteles a szakmai családpénztárhoz továbbítani.

Bejelentési kötelezettséggel tartozik az a munkaadó is,

aki vállalatában az év folyamán legalább 120 napon 20 vagy ennél több alkalmazottat foglalkoztatott. Az ilyen munkaadó köteles a következő év január havának 20. napjáig a szakmai családpénztárnak a m. kir. állami nyomdától beszerzett hivatalos adatszolgáltatási lapon személyi adatait és az alkalmazottainak foglalkoztatására vonatkozó adatokat (alkalmazottak száma, teljesített munkanapok száma, bérfizetési időszak stb.) közölni.

Az a munkaadó, aki az 1938. év folyamán legalább 120 napon húsz vagy ennél több alkalmazottat foglalkoztatott, az előző bekezdésben említett bejelentést a jelen rendelet hatálybalépésétől számított 20 nap alatt köteles megtenni.

A törvény hatálya alá eső munkaadó

köteles minden egyes bérfizetési időszak végét követő 15 napon belül a bérfizetési időszak alatt foglalkoztatott alkalmazottak és a teljesített munkanapok számát az előzőekben említett adatszolgáltatási lapon feltüntetni.

Minden munkaadó,

aki az 1884:XVII. törvénycikk és az azt kiegészítő törvények, valamint a bányatörvény hatálya alá tartozik és az előző év folyamán nem foglalkoztatott legalább 120 napon 20 vagy ennél több alkalmazottat, köteles a szakmai családpénztár felhívására az előző szakaszokban említett bejelentést harminc napon belül a hivatalos adatszolgáltatási lapon megtenni.

A szakmai családpénztár és az „Országos Ipari

**Pálusza sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt**

vendéglőkben
nélkülözhetetlen

és Bányászati Családpénztár" a munkaadók által közölt adatok helyességét ellenőrizheti.

A munkaadó, ha úgy látja, hogy a következő nap-tári évben a törvény hatálya alá tartozó vállalata a törvény hatálya alól kiesik, köteles ezt a körülményt legkésőbb az év november havának 30. napjáig a szakmai családpénztárnak bejelenteni. A munkaadó köteles ezt a körülményt (a törvény hatálya alól való kiesést) alkalmazottaival is közölni. Ha a munkaadó e bejelentést megtételét elmulasztja s emiatt az év január 31. napja után lesz jogerős az a megállapítás, hogy a vállalat nem esik a törvény hatálya alá, a váltalatt csak az év március havának 31. napján esik ki a törvény hatálya alól.

Az a munkaadó, aki az 1937. évi munkavállalói létszám alapján a törvény hatálya alá tartozott, de a jelen rendelet értelmében az 1938. évi adatok alapján nem esnek a törvény hatálya alá, 1939. évi június hó 30. napjáig a törvény hatálya alá tartozik s a gyermeknevelési járulékot az 1937. évi adatok alapján köteles fizetni, mégis azzal az eléréssel, hogy ennek a munkaadónak gyermeknevelési járuléka nem lehet több, mint az alkalmazottainak 1939. évi január-június hónapokra járó gyermeknevelési pótlék összege. Ez a munkaadó köteles azoknak az alkalmazottaknak jegyzékét (név és jölzszám), akik gyermeknevelési pótléket kaptak, 1939. évi június hó 15-éig a szakmai családpénztárnak benyújtani.

Az a munkaadó viszont, aki az 1937. évi munkavállalói átlagszám alapján nem tartozott a törvény hatálya alá, de a jelen rendelet értelmében a törvény hatálya alá esik, 1939. július hó 1. napjától köteles gyermeknevelési járulékot és a törvény 12. §-ában említett költséghozzájárulást fizetni s ennek munkavállalóit gyermeknevelési pótlék először 1939. évi július hónapra illeti.

A jelen rendelet kihirdetésének napján, folyó évi május hó 31-én lép életbe.

A vendéglátópar a VIII. sz. Szakmai Családpénztárhoz tartozik. Címe: Budapest, VII, Madách Imre tér 7. szám, VII. emelet 4. Telefon: 133-461.

Alapítva: 1836.

Centenárium: 1936.

KOSSUCH JÁNOS

BUDAPEST, IX, VÁMHÁZ KÖRÜT 5. SZ. TELEFON: 387-141.

Üveg-, porcellán- és tiszálód-edények, mindenemű vendéglői és szállodai edény. — Dísztárgyak, üveg- és porcellánkészletek. Üzleti tálak. — Ajkai üveggyárnak budapesti fiókerakata. — Védjegy: „Magyar Kristály”.

Goriup-ecet Londonban is kapható

Csak az engedély kézhezvétele után lehet az ipüzést megkezdeni.

AZ IPAR- ÉS KERESKEDELEMÜGYI MINISZTER ÚR 16.961/II. 1939. Ip. M. szám alatt abban a kérdésben, hogy mikor lehet az ipüzést megkezdeni, a következő rendeletet adta ki:

„A hozamát beörökzött jelentések szerint kötség merült fel abban a tekintetben, hogy az ipar gyakorlását az 1927:XII. tc. 42. §-ában megállapított időtartam eltelte után az 5850/1938. M. E. számú rendelet rendelkezései ellenére is meg lehet-e kezdeni, avagy sem?

Az egyöntetű és helyes eljárás biztosítása végett a következőképpen rendelkezem:

Az 1922:XII. tc. 42. §-a szerint, amennyiben az elsőkötű iparhatóság a folyamodót az iparigazolvány iránti kérelem elutasításáról a beadvány benyújtásától számított tizenöt nap alatt, köpesítéshez kötött iparokról harminc nap alatt nem értesíti, illetőleg a fennforgó hiányok pótlására nem hívja fel, folyamodót az ipar gyakorlását — ha csak valamely törvény másként nem rendelkezik — megkezdheti.

Az 5850/1938. M. E. sz. rendelet értelmében azonban további rendelkezésig iparigazolványt, vagy iparengedélyt kiadni nem szabad és ez alól a rendelkezés alól csak az illetékes miniszter tehet kivételt.

E rendelkezés következtében az iparhatóság csupán akkor adhatja ki az iparjogosítványt, ha az illetékes miniszter előbb az áttekintés tiltszabályai alól kivételt engedélyezett. A helyes jogszabálymagyarázat szerint mindaddig, amíg az illetékes miniszter az 5850/1938. M. E. sz. rendelet 2. §-a értelmében kivételt nem tett, a folyamodót az ipar gyakorlását még az 1922. évi XII. tc. 42. §-a alapján sem kezdheti meg.

Más a helyzet abban az esetben, ha az illetékes miniszter az iparigazolvány kiadására irányuló beadványt az iparigazolvány kiadására vonatkozó engedéllyel együtt megküldi az illetékes iparhatóságnak, avagy a folyamodót az 5850/1938. M. E. sz. rendelet 2. §-ában említett engedély birtokában kéri az illetékes iparhatóságtól az iparigazolvány kiadását. Ilyen esetben a folyamodót a miniszteri leiratnak, illetőleg a kérvénynek az iparhatósághoz érkezésétől számított tizenöt nap, köpesítéshez kötött iparnál harminc nap eltelte után az ipar gyakorlását megkezdheti, feltéve, hogy az említett időtartam alatt az iparhatóság sem kérelmének elutasításáról nem értesítette, sem fennforgó hiány pótlására fel nem hívta.

Engedélyhez kötött ipar gyakorlását az 1922:XII. tc. 42. §-ának negyedik bekezdéséből kitünően az iparengedélyt kézhezvétele előtt nem lehet megkezdeni.

A beadott folyamodványok körüli eljárásra önként értendően továbbra is a 7711/1939. K. K. M. sz. rendelet rendelkezései kell alkalmazni.”

A szeszesitalokat nem palackoztathatja a forgalombahozó kereskedő.

SOKAK SZERINT az új szeszegydarustási törvény megengedi azt, hogy rumot, likőrt és szeszt nemcsak a gyár, illetve

a készítőök palackozhatják, hanem a palackozást a főzöses, illetve a forgalombahozó is elvégezheti. Az Élelmiszer Újság legutóbbi számában illetékes helyen szerzett közlések alapján közli, hogy súlyos tévedés ez a feltevés.

Tény az — mondották —, hogy palackozni bármely kereskedőnek szabad, azonban a szeszegydarustási törvény 76. §-ába tartozó utasítás 12. pontja értelmében: rumot, likőrt és egyéb szeszesitalokat csak olyan palackokban, tartályban szabad forgalomba hozni, amelyen az előállító neve, cége és telephelye, a szeszesital neve és likőrforrás kivételével, annak foktartalma is van tüntetve. Nincs kimondva, hogy a palackozást csak a gyár végezheti, ennél fogva azt a forgalombahozó is palackozhatja, de a fenti előírás, vagyis a címkén az előállító nevén szb. kívül a tölítőgőt nevet és telephelyét is fel kell tüntetni.

A palackozó azonban rumot, likőrt és szeszesitalokat saját maga nem készíthet, csak abban az esetben, ha erre a pénzügyi hatóságoktól külön engedélyre van.

Ebben az ügyben a gyáraknál is informálódtak arravonatkozólag, hogy a gyárosok beleegyeznek-e abba, hogy a náluk zárt tartályban vásárolt árut a forgalombahozó palackozhassa és azon a gyár jelzését feltüntethesse? Egy kiváló szakember a következőket mondotta: — Igen nagyhorderejű kérdés, amely még tisztázatlan, de nem hihető, hogy akad gyáros, aki beleegyezik abba, hogy a gyárból vásárolt zárt tartályú árut cithon felbontsák, azt esetleg manipulálva palackozzák és arra a vállalat címkéjét ráragasztják. A védjegyvitelben sem enged meg, hogy bárki más cégét beleegyezés nélkül felhasználja.

Ezek szerint tehát igen nagy felelősséggel jár a forgalombahozónak e cikkeket palackozni, mert igen súlyos következményeket vonhat maga után.

A munkaadó részesezése a boravallóból.

FELPERES négy és fél éven át állott mint főpincér az alperes kívánáhi vállalat szolgálatában. A jogviszony megszűnése után visszakövetelt az alperestől azokat az összegeket, amelyeket az alperessel kötött szolgálati szerződése értelmében boravallójóvedelméből volt köteles az alperesi vállalat részére leadni. Felperes ezt a követelést arra alapítja, hogy a szolgálati szerződésnek idevonatkozó kikötése kiszákmányoló jellegű volt és mint ilyen, érvetelen. A Kúria a következő indoklással utasítja el ezt a kereseti követelést:

Az ipartörvény 88. §-a szerint az iparos és iparossegéd közti jogviszony szabad megegyezés tárgya. Ezeknek szerződési szabadságát csakis azok az erkölcsi és jogi korlátok szorítják meg, amelyeket a magasabb jogeszmé a gyengébb fél védelme céljából állít fel.

A felperes főpincér — még a 2787—1936. sz. K. K. M. boravallórendelet előtt — az alperes kívánáhi bruttó forgalma után 3 és fél százalékot tartozott leadni munkaadójának, ami természetesen csökkentette boravalló-jóvedelmét. A munkaadónak ez a részletezése azonban — az alperesnek a felperes részéről kétsége nem vont állítása szerint — a kívánáhi iparban akkor még szokásban volt egyes főpincérei kötelezettségei megváltása fejében történt. Ezek a kötelezettségek (az ingófelszerelések törősfőrt s leltári hiányért való kártérítési felelősség, gyűjtőbeszerzés, hírlapokra előfizetés) a szakmában közzismert, olyan szolgáltatások voltak, amelyeknek kikötését a 2787—1936. K. K. M. sz. rendelet életbelépése előtt a közfeltelegés nem tekintette a jóerkölccsel összeegyeztethetőnek,

Abrosz és vászonáru GYÁRI LERAKATA

BLAU JENŐ

BUDAPEST, GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 11. TELEFON: 180-443

Kívánatra utazómat úgy helyben, mint vidékre vételekényszer nélkül elküldöm.

mert a főpincéri borraivalókereset a szolgáltatások után is rendszerint számottevő és a munka értékével arányos maradt.

Ahhoz pedig, hogy az ilyen megállapodást a szorult helyzetét vitató fél kizsákmányolás (1932:VI. tc.) címén megtámadhassa, a munkavállaló olyan nyomasztó helyzetének igazolása szükséges, amelynek folytán a maga hátrányára kénytelen volt az ügyletet megkötni, valamint az is szükséges, hogy a másik fél ismerje és kihasználni kívánja ezt a szorultságot.

A felperes azonban a szorult helyzet megállapításához alkalmas bizonyítékokat nem szolgáltatott. Tapasztalatlanságának kihasználásáról nem lehet szó, mert mint a szakmában már előzőlen is szolgálatot teljesített munkavállaló, ismerte a kővéházi iparban meghonosodott szokásokat és számot vehetett a főpincéri állás előnyeivel mellett annak terheivel is. A kizsákmányolás tárgyi tényeleme: az ingyenes előny, vagy a feltűnően aránytalan nyereség fennforgása sem állapítható meg a perbeli ügyletben, mert az alperes kimutatása szerint a felperes havi tisztja keresete 400—500 pengő volt, amelyből a felperes — az általa hitelleztet kétes számlaösszegek sib. beszámíltásával is — elismert átlagosan havi 300 pengő jövedelmét. A szerződés tehát a felperesnek olyan mértékű kereseményt biztosított, melyre figyelemmel, a felperesnek kirívó megrövidítéséről nem lehet szó. Mutatja ezt az a körülmény is, hogy a felperes a munkaviszonyt 4 és fél éven át fenntartotta anélkül, hogy erre — igazoltan — szorult helyzete kényszerítette volna.

Az ügylet semmisségét tehát nem lehet megállapítani, s ezért a fellebbezési bíróság az anyagi jognak megfelelően utasította el a keresetet. (C. II. 6061—1938. Ludvig. III. 30.)

Ipáregedély „bevonása”.

AZ 1884:XXVII. TC. 36. §-ÁT, továbbá a 150.041/1930. K. M. számú rendeletet alkalmazó állandó gyakorlat szerint a szabályszerű iparjogviszony alapján fenntartott és a hatóság által tudomásul veit iparüzemet közegészségügyi vagy egyéb közszemből támasztott követelmény érvényesítése címén megszüntetni nem lehet. Ha valamely iparüzem az említett szempontból kifogás alá esik és ha valamely fél az iparhatóság részéről a felhívott jogszabályok alapján tett felhívásnak nem tesz eleget, akkor a szükséges intézkedéseket az iparüzem tekintetében a fél terhére közigazgatási úton kell foganatosítani, vagy pedig az iparüzemet kártalanítás mellett ki kell sájtítani.

Eszerint nincs jogalap arra, hogy a közegészségügyi érdekből támasztott követelménynek nem teljesítése miatt az iparjogviszony „bevonassák”.

Nincs törvényes akadálya annak, hogy a fél az iparüzési jogáról lemondjon azért, mert a közigazgatási úton foganatosítandó munkálatok az iparüzés értékével arányban nem álló kiadást eredményeznének, erre azonban kötelezni jogalap hiányában nem lehet. (12.175/1939. I. b. K. K. M.)

A fagylalt uccai árusítására jogosító engedély kiadása.

AZ IPARENGEDÉLYEK ÉS IPARIGAZOLVÁNYOK KIADÁSÁNAK felüggesztéséről szóló 5.850/1938. M. E. sz. rendelet hatálya a fagylalt uccai árusítására jogosító engedélyre nem terjed ki. Ennek fogva a fagylalt uccai árusítására jogosító engedélyt külön miniszteri engedély nélkül a vonatkozó rendelkezések korlátai között ezután is kiadható és a már kiadott engedélyek hatálya

„Kérek még egy pohár

MECSEKIT!“

a 63.013/1926. K. M. számú rendelet 4. §-a értelmében továbbra is évről-évre meghosszabbítható. (32.027/1939. I. b. K. K. M.)

Alkalmazottak átcsábítása.

FELPERS AZÉRT INDIT tisztességtelen versenypert alperes ellen, mert alperes felfogadta az ő alkalmazottját, aki szabálytalanul rövid felmondási idő után kitért a szolgáltatásból. A m. kir. Kúria a keresetet elutasítja. Ítéletének indokai a következők:

A versenytárs tudakozódni köteles ugyan akkor, ha az alkalmazott felfogadása alkalmával a korábbi szolgálati viszony fennállása tekintetében bizonytalansághoz vezet, ennek ellenére a felperesnek abban a panszolt cselekményében, hogy a munkavállaló alkalmazásakor egyáltalán nem érdeklődtek a felperesnél a korábbi szolgálati viszony fennállása tekintetében, a Tvt.-be ütköző magatartást megállapítani nem lehet.

Ezen az alapon a Tvt.-be ütköző magatartást csak akkor lehet megállapítani, ha a tudakozódási köteleesség élmulasztásával az alperesek olyan alkalmazottat fogadtak volna fel, akiknek korábbi szolgálati viszonya jogszerűen meg nem szűnt.

A munkavállaló szabálytalan felmondása is hatályossá válik és a szolgálati viszony megszüntet eredményezi a felmondásnak a munkaadó részéről való elfogadásával. A kifejezett elfogadással egyenlő hatályú, ha a munkaadó a felmondó nyilatkozat ellen a körülményeknek megfelelő idő alatt nem tesz kifogást.

Ha tehát a munkavállaló a felperessel való szolgálati viszony munkakörére tekintettel, a nevezett által közölt felmondási idővel nem is lelt volna jogszerűen megszüntethető, a szolgálati viszony annak tekintetében, hogy felperes a közből időpont lejártig a felmondás ellen nem tett kifogást és a felmondást csak akkor kifogásolta, amikor már a határidő elteltével a munkavállaló az alperes szolgálatába lépett — ebben az időpontban már jogszerűen megszünt.

Ilyképpen helyes a fellebbezési bíróságnak az az álláspontja, hogy az alperes terhére, az alkalmazott csábítását megállapítani nem lehet. (C. IV. 413/1939. 1939. III. 9.)

Tiltott italméresi hely.

A SZÉKESFŐVÁROSI M. KIR. PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG az alábbi helyiséget — a pénzügyminiszter rendeletére — tiltott italméresi helyiséggé nyilvánította:

IX, Haller uca 26. szám.

(115.771/3—1939—V. fő szám és 68.408/1939—XV. fő P. M. sz.)

V, gróf Tisza István uca 12. szám.

(116.784/1/1939. V. fő. szám. — 72.068/1939. XV. fő P. M. szám.)

Fenti helyre sem új engedély kiadását, sem pedig már meglévő engedély áthelyezését kérni nem lehet, mert a kérelmet a pénzügyigazgatóság a m. kir. pénzügyminisztérium nevében tárgyalás nélkül végérvényesen elutasítja.

AMICA RT. SZESZECET-GYÁR
CUKORNAGYKERESKEDŐ

ALAPÍTÁSI ÉV: 1922

Iroda és gyártelep: XIII, SZEGEDI ÚT 26. TEL.: 29-10-77

A legkisebb munkabérek az ország területén.

1. A pécsi kereskedelmi és iparkamara területén.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara területén tekvő városok és községek a fizetendő legkisebb munkabérek szempontjából három területi csoportba soroztattak és pedig:

I. területi csoport: Pécs thj. szab. kir. város,

II. területi csoport: Kaposvár, Mohács, Szekszárd megyei városok, Balatonboglár, Balatonföldvár, Balatonkiliti, Balatonlelle, Balatonszárszó, Balatonszemes, Balatonzemárdi, Fonyód, Harkány, Mecsekszabolcs és Sikonda.

III. területi csoport: A kamara területén tekvő összes többi község.

A megállapított összes legkisebb munkabérek, mint heti-bérek állapítottak meg. Havifizetés esetén a megállapított heti-bérek alapján kell a megfelelő havibért kiszámítani.

A legkisebb munkabéreknek kiszegítő részét képezik az alkalmazottak bizonyos részénél a kiszolgálási díjból való részesedés, másrészt a természetbeni ételmezés és lakás.

I. Szállodai alkalmazottak.

A szállodai üzemeket mindhárom területi csoportban a szobák száma szerint a bizottság két osztályba sorolta, és pedig:

- A) oszt. az 50 szobán felüli szállodák,
B) oszt. az 50 szobát meg nem haladó szállodák.

Fizetendő legkisebb munkabérek:

	I.		II.		III.	
	A	B	A	B	A	B
	területi csoport					
	osztályú		üzemekben, pengő			
Portás	—	8—	—	6—	—	4—
Bérszolgá	5.40	5.40	4.50	4.50	3.50	3.50
Szobaasszony	5.40	5.40	4.50	4.50	3.50	3.50
Szobalány	4.50	4.50	3.50	3.50	3—	3—
Felvonókezelő	4—	4—	3—	3—	2—	2—
Takarítónő (kiszolgálási díjrészesedés nélkül)	9—	9—	8—	8—	7—	7—

Az 50 szobát meghaladó szállók (A. osztály) portásai részére a bizottság az érdekeltek egyhangú kívánságához képest nem tartotta szükségesnek legkisebb munkabér megállapítását.

II. Vendéglői alkalmazottak.

A vendéglői üzemek az alkalmazottak számához képest mind a három területi csoportban négy-négy osztályba soroltattak.

A személyzet létszámának meghatározásánál nem vehetők figyelembe a tanoncok, mosdai személyzet, fűtők, zenészek és a vendéglői szakmához nem tartozó szakmunkások (mesteremberek).

1. oszt. üzemek 20-on felüli személyzettel,
2. oszt. üzemek 11—20-ig terjedő személyzettel,
3. oszt. üzemek 5—10-ig terjedő személyzettel,
4. oszt. üzemek 4-ig terjedő személyzettel.

KREIBICH SZÁLLODAI, ÉTTERMI ÉS KÁVÉHAZI SZEMÉLYZET ELHELYEZŐ IRODA

BUDAPEST, IV, MOLNÁR U. 12. TEL: 185-466. — ALAPITVA: 1895

Könyhaszemélyzet.

I. területi csoportban.

	osztályú üzemekben, pengő			
	1.	2.	3.	4.
Férfi alkalmazottak:				
Önálló szakács	57.60	40.50	32.—	—
II szakács	45.—	36.—	—	—
III szakács	35.—	25.—	—	—
Felszabadult szakács 2 évi gyakorlatig	23.40	19.80	—	—
Cukrász	27.—	20.—	—	—
Konyhamészáros	27.—	22.50	—	—
Konyhai segédmunkás	7.—	7.—	7.—	7.—
Önálló csapos	12.—	12.—	12.—	12.—
Mindenes csapos	8.—	8.—	8.—	8.—
Kifutó	8.—	8.—	8.—	8.—
Női alkalmazottak:				
Gazdaasszony, raktárosnő	15—	12—	—	—
Konyhai és söntési fejrónő	15—	12—	10—	—
Önálló szakácsnő	32.40	25.20	17.60	—
Mindenes szakácsnő	—	12.80	12.80	12.80
Tésztaszakácsnő	15—	12.80	—	—
Mindenes közilány	14—	12—	10—	—
Futólány, mosogató	7—	6—	5—	5—
Takarítónő (kiszolgálási díjrészesedés nélkül)	9—	8—	8—	—
Illemhelygondozó (mellékkeresettel)	4—	3—	—	—

II. területi csoportban.

	osztályú üzemekben, pengő			
	1.	2.	3.	4.
Férfi alkalmazottak:				
Önálló szakács	52—	36.50	29—	—
II szakács	40.50	32.50	—	—
III. szakács	30—	25—	—	—
Felszabadult szakács 2 évi gyakorlatig	21—	18—	—	—
Cukrász	24.50	18—	—	—
II. cukrász	20—	16—	—	—
Konyhamészáros	24.50	20—	—	—
Konyhai segédmunkás	6.30	6.30	6.30	6.30
Önálló csapos	10.80	10.80	10.80	10.80
Mindenes csapos	7.20	7.20	7.20	7.20
Kifutó	8—	8—	8—	8—
Női alkalmazottak:				
Gazdaasszony, raktárosnő	13.50	—	—	—
Konyhai és söntési fejrónő	13.50	10.80	9—	—
Önálló szakácsnő	29.20	22.70	16—	—
Mindenes szakácsnő	—	11.50	11.50	11.40
Tésztaszakácsnő	13.50	11.50	—	—
Mindenes közilány	12.60	10.80	9—	—
Futólány, mosogató	5.40	5.40	4.50	4.50
Takarítónő (kiszolgálási díjrészesedés nélkül)	9—	8—	8—	—
Illemhelygondozó (mellékkeresettel)	4—	3—	—	—

DUBOVETZ EMIL
hűskülönlegességei

Előkelő szállodák, vendéglősök
intézetek, szanatóriumok és
menzák szállítója.

BUDAPEST,

V., Ljpfő körút 17. Telefon: 1-263-08.

Magunk hasznát és Iparunk érdekét szolgáljuk, ha belépünk a Vendéglősök Szikvizgára Szövetkezetébe!

III. területi csoportban.

Férfi alkalmazottak:	1. 2. 3. 4. osztályú üzemekben, pengő			
	Onálló szakács	49—	34.50	27.20
II. szakács	38.30	30.60	—	—
Felszabadult szakács 2 évi gyakorlatig	20—	17—	—	—
Kükrász	23—	17—	—	—
Konyhamészáros	23—	19.20	—	—
Konyhai segédmunkás	6—	6—	6—	6—
Onálló csapos	10.20	10.20	10.20	10.20
Mindenes csapos	6.80	6.80	6.80	6.80
Kifutó	8—	8—	8—	—

IV. Kävéházi alkalmazottak.

A kävéházi üzemek két osztályba soroltattak, aszerint, hogy személyzetük létszáma a tízet meghaladja-e vagy sem.

	I. területi csoport				II. területi csoport			
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Főpincér, akinek a kiszolgálási díjrészese- désen és a borra- valón kívül más üzleti keresete (bruttó be- vétélből %-os juta- lék, sütemény stb.) nincsen	10—	8—	9—	7.20	8.50	6.80	—	—
Kävéházi segéd, pincér	10—	8—	9—	7.20	8.50	6.50	—	—
Onálló szakács	38—	32—	34.20	28.80	32.30	27.20	—	—
Onálló szakácsnő	22—	16—	19.80	14.40	18.70	13.80	—	—
Felíró (nappali, éjleli)	20—	18—	18—	16.20	17—	15.30	—	—
Kävéfdöző és kävéfdözőnő	20—	18—	18—	16.20	17—	15.30	—	—
Konyahelyettes (a szá- badnapos kävés, konyhaszemélyzet ál- landó helyettesítője, fregoli)	18—	16—	16.20	14.40	15.30	13.80	—	—
Segédzemélyzet, férfi	15—	15—	13.50	13.50	12.80	12.80	—	—
Segédzemélyzet, nő, takarítónő	12—	12—	10.80	10.80	10.20	10.20	—	—
Illemhelygondozó	7—	7—	6.30	6.30	6—	6—	—	—
Futólány, mosogató	6—	6—	5.40	5.40	5.10	5.10	—	—
Gazdaasszony, raktárosnő	15—	12—	12—	—	—	—	—	—
Takarítónő (kiszolgálási díjrészéseden nélkül)	8—	7—	7—	6—	7—	6—	—	—

III. Szállodai és vendéglői felszolgáló személyzet.

I. területi csoportban.

	1. 2. 3. 4. osztályú üzemekben, pengő			
	Főpincér, aki a kiszolgálási díjból való részesedésen és a borra- valón kívül más üzleti keresettel (a bruttó bevételből %-os juta- lék, sütemény stb.) nem ren- delkezik	10—	8—	7—
Éttermi segéd, pincér	10—	8—	7—	6—
Szobapincér, szállodákban	10—	10—	10—	10—
Felszabadult borász vagy borász- lány a felszabadulástól számított 2 évig	6—	5.40	4—	—

II. területi csoportban.

Főpincér, aki a kiszolgálási díjból való részesedésen és a borra- valón kívül más üzleti keresettel (a bruttó bevételből %-os juta- lék, sütemény stb.) nem ren- delkezik	9—	7.20	6.30	—
Éttermi segéd, pincér	9—	7.20	6.30	5.40
Szobapincér, szállodákban	9—	9—	9—	9—
Felszabadult borász vagy borász- lány a felszabadulástól számított 2 évig	5.40	4.90	3.60	—

III. területi csoportban.

Főpincér, aki a kiszolgálási díjból való részesedésen és a borra- valón kívül más üzleti keresettel (a bruttó bevételből %-os juta- lék, sütemény stb.) nem ren- delkezik	8.50	6.80	6—	—
Éttermi segéd, pincér	8.50	6.80	6—	5.10
Szobapincér, szállodákban	8.50	8.50	8.50	8.50
Felszabadult borász vagy borász- lány a felszabadulástól számított 2 évig	5—	4.60	3.40	—

Megjegyzés: A pincéreknek mindhárom területi csoportban a férfi pincérral azonos összegű legkisebb munkabért kell fizetni.

	I. területi csoport				II. területi csoport			
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.

Főpincér, akinek a ki- szolgálási díjrészese- désen és a borra- valón kívül más üzleti keresete (bruttó be- vétélből %-os juta- lék, sütemény stb.) nincsen	10—	8—	9—	7.20	8.50	6.80	—	—
Kävéházi segéd, pincér	10—	8—	9—	7.20	8.50	6.50	—	—
Onálló szakács	38—	32—	34.20	28.80	32.30	27.20	—	—
Onálló szakácsnő	22—	16—	19.80	14.40	18.70	13.80	—	—
Felíró (nappali, éjleli)	20—	18—	18—	16.20	17—	15.30	—	—
Kävéfdöző és kävéfdözőnő	20—	18—	18—	16.20	17—	15.30	—	—
Konyahelyettes (a szá- badnapos kävés, konyhaszemélyzet ál- landó helyettesítője, fregoli)	18—	16—	16.20	14.40	15.30	13.80	—	—
Segédzemélyzet, férfi	15—	15—	13.50	13.50	12.80	12.80	—	—
Segédzemélyzet, nő, takarítónő	12—	12—	10.80	10.80	10.20	10.20	—	—
Illemhelygondozó	7—	7—	6.30	6.30	6—	6—	—	—
Futólány, mosogató	6—	6—	5.40	5.40	5.10	5.10	—	—
Gazdaasszony, raktárosnő	15—	12—	12—	—	—	—	—	—
Takarítónő (kiszolgálási díjrészéseden nélkül)	8—	7—	7—	6—	7—	6—	—	—

A kenyeres, kükrász, dohányos, telefonos, újságos részére az érdekeltek egyhangú kívánásához képest a bizottság nem állapított meg legkisebb munkabéreket.

Megjegyzés: 1. Egyesített üzemekben, vagyis, ha szálloda, étterem, vagy kävéházi üzemek közül kettő, vagy mind a három egy kézben van, az egyes üzemeknek a létszám szerint való osztályozásának üzemenként külön-külön kell történnie.
2. Amely üzemben a főpincér a maga teendőinek részben való ellátására fizetőpincért vesz igénybe, a fizetőpincért a főpincér saját keresetéből tartozik djázi.

V. Kävémérő és kifözölő alkalmazottak.

Ezeket az üzemeket a személyzet létszáma szerint két osztályba kell sorolni, aszerint, hogy a személyzet a négyet meghaladja-e vagy sem.

	I. területi csoport				II. területi csoport			
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Shakács	27—	—	24.30	—	23—	—	—	—
Shakácsnő	18—	—	16.20	—	15.30	—	—	—
Tészteszakácsnő	16.20	—	14.60	—	13.80	—	—	—
Tészta szakácsnő	10.80	—	9.80	—	9.20	—	—	—
Kävéfdözőnő	18—	16.20	16.20	14.60	15.30	13.80	—	—
Mindenes szakácsnő	14.40	12.60	13.30	11.40	12.30	10.70	—	—
Felszolgáló, férfi, nő ..	9—	8—	8.10	7.20	7.70	6.80	—	—
Futólány, mosogató	6—	6—	5.40	5.40	5.10	5.10	—	—
Takarítónő (díjrész nélkül) ..	7—	6.50	6.50	6—	6—	5.50	—	—
Kifutó	7—	7—	7—	7—	6—	6—	—	—

VI. Korcsmaipari alkalmazottak.

	területi csoport, pengő		
	I.	II.	III.
Pincér	8.—	7.20	6.80
Csapos pincér	8.—	7.20	6.80
Söntés feljelőt olyan üzletben, ahol a kiszolgálás főként a kimérőszalag (pult) mögött történik; Kimérő segéd 2 évi szakbavógó gyakorlattal	15.—	13.50	12.80
Bármilyen korcsmaüzletben: Takarítónő	6.50	6.—	5.50
Kifutó	7.—	7.—	6.—

VII. Penziók alkalmazottai.

A penzióipari üzemek mindhárom területi csoportban a szobák száma szerint két-két osztályba tartoznak.

1. osztály a 10 szobán felüli penziók, 2. osztály a 10 vagy annál kevesebb szobás penziók.

	területi csoport					
	I.		II.		III.	
	1.	2.	1.	2.	1.	2.
	osztályú üzemekben, pengő					
Szakács	34.—	32.—	24.—	23.—	20.—	19.—
Cukrász	18.—	18.—	16.20	16.20	15.30	15.30
Mindenes, térfi	9.—	9.—	8.10	8.10	7.70	7.70
Onálló szakácsnő	19.80	18.—	17.80	16.20	16.80	15.30
Gazdaasszony, raktár- rosnő	18.—	18.—	16.20	16.20	15.30	15.30
Tésztaszakácsnő	16.20	16.20	14.60	14.60	13.80	13.80
Mindenes szakácsnő	14.40	14.40	13.—	13.—	12.30	12.30
Fellőrőnő	12.60	12.60	11.40	11.40	10.70	10.70
Tésztás kézilány	10.80	10.80	9.80	9.80	9.20	9.20
Futólány, mosogató	7.20	7.20	6.50	6.50	6.10	6.10
Felszolgáló (férfi, nő), szobalány (aki felszolgá- lál is)	9.—	7.20	8.10	6.50	7.70	6.10
Gazdaasszony, szobalány	3.60	3.60	3.30	3.30	3.10	3.10
Bérszolga, felvonókezelő	3.60	3.60	3.30	3.30	3.10	3.10
Takarítónő (kiszolg. díj- rész. nélkül)	7.20	7.20	6.50	6.50	6.10	6.10
Kifutó	8.—	8.—	8.—	8.—	7.—	7.—

2. A miskolci kereskedelmi és iparkamara területén.

A miskolci kereskedelmi és iparkamara területén fekvő városok és községek a fizetendő legkisebb munkabérek szempontjából két területi csoportba soroztattak, és pedig:

1. területi csoport: a kamarai kerületben levő thj. város, Eger és Gyöngyös megyei városok, az utóbbihoz értve Kékestető, Mátraháza és Mátrafüred területét is, továbbá Lillafüred, Görömböly-Tapolca, Galyatető és Parádüfűd.

II. területi csoport: a kamara területén levő egyéb, az I. területi csoportban fel nem sorolt községek.

A határozat hatálya a visszacsatolt felvidéki területekre nem terjed ki.

A megállapított összes legkisebb munkabéreket, mint heti-béreket állapította meg a bizottság. Havi fizetés esetén a megállapított heti-bérek alapján kell a megfelelő havibért kiszámítani.

A legkisebb munkabéreknek kiegészítő részét képezik az alkalmazottak bizonyos részénél a kiszolgálási díjból való részesedés és a természetbeni ételmezés és lakás.

I. Szállodai alkalmazottak.

A szállodai üzemek mindkét területi csoportban egy osztályba tartoznak.

Fizetendő legkisebb munkabérek.

	területi csoportban, pengő	
	I.	II.
Bérszolga	4.50	3.50
Szobaasszony	4.50	3.50
Szobalány	3.50	3.—
Felvonókezelő	3.50	2.—
Takarítónő (kiszolgálási díjrészesedés nélkül) ..	8.—	7.—

A portások részére a bizottság a legkisebb munkabéreket nem tartotta szükségesnek megállapítani.

II. Vendéglői alkalmazottak.

A vendéglői üzemek az alkalmazottak számához képest mind a két területi csoportra nézve négy-négy osztályba soroztattak.

A személyzet létszámának meghatározásánál nem vehetők figyelembe a tanoncok, mosodai személyzet, fűtők, zenészek és a vendéglői szakmához nem tartozó szakmunkások (mesteremberek).

1. oszt. üzemek 20-on felüli személyzettel,
2. oszt. üzemek 11—20-ig terjedő személyzettel,
3. oszt. üzemek 5—10-ig terjedő személyzettel,
4. oszt. üzemek 4-ig terjedő személyzettel.

Vendéglői konyhaszemélyzet.

I. területi csoportban.

	osztályú üzemekben, pengő			
	1.	2.	3.	4.
Férfi alkalmazottak:				
Onálló szakács	52.—	36.50	29.—	—
II. szakács	40.50	32.50	—	—
III. szakács	30.—	25.—	—	—
Felszabadult szakács 2 évi gyakorlattal	21.—	18.—	—	—
Cukrász	24.50	18.—	—	—
II. cukrász	20.—	16.—	—	—
Konyhamészáros	24.50	20.—	—	—
Konyhai segéd munkás	6.30	6.30	6.30	6.30
Onálló csapos	10.80	10.80	10.80	10.80
Mindenes csapos	7.20	7.20	7.20	7.20
Kifutó	8.—	8.—	8.—	8.—
Női alkalmazottak:				
Gazdaasszony, raktár- rosnő	13.50	—	—	—
Konyhai és söntési fellőrőnő	13.50	10.80	9.—	—
Onálló szakácsnő	29.20	22.70	16.—	—
Mindenes szakácsnő	—	11.50	11.50	11.40
Tésztaszakácsnő	13.50	11.50	—	—
Kézilány	12.60	10.80	9.—	—
Futólány, mosogató	5.40	5.40	5.40	4.50
Takarítónő (kiszolgálási díjrész nélkül)	8.—	8.—	7.—	—
Illemhelygondozó (mellékkeresettel) ..	4.—	3.—	—	—

RÁKOSSZENTIMÁLY KOZPONTJÁN
KÁVÉHÁZ, VENDÉGLŐ vagy más ÜZLET céljaira
alkalmas, lakással kapcsolatos üzletteliség november 1-re
jutányosan bérbeadó. — Bővebbet Pestkörmeyi Banknál,
Mátyásföldön.

BORSZŰRŐK FRANK ÉS BERGER

gyártása és javítása, a PRESTO és NOVA szűrőgépek egyedüli gyártói:
Budapest, VIII, Baross uca 98. Koszoru uca sarok. Telefon: 139-720.

II. területi csoportban.

Férfi alkalmazottak:

Onálló szakács	49.—	34.50	27.20	—	—
II. szakács	38.30	30.60	—	—	—
Felszabadult szakács 2 évi gyakorlatig	20.—	17.—	—	—	—
Cukrász	23.—	17.—	—	—	—
Konyhamészáros	23.—	19.20	—	—	—
Konyhai segédmunkás	6.—	6.—	6.—	6.—	6.—
Onálló csapos	10.20	10.20	10.20	10.20	10.20
Mindenes csapos	6.80	6.80	6.80	6.80	6.80
Kifutó	6.—	6.—	6.—	6.—	6.—

Női alkalmazottak:

Gazdasszony, raktárosnő	12.80	—	—	—	—
Konyhai és söntési felelősnő	12.80	10.20	8.50	—	—
Onálló szakácsnő	27.60	22.20	15.—	—	—
Mindenes szakácsnő	—	10.90	10.90	10.80	—
Téleszt szakácsnő	12.80	10.90	—	—	—
Kézilány	11.90	10.20	8.50	—	—
Futólánny, mosogató	5.10	5.10	4.20	4.20	—
Takarítónő (kiszolgálási díjrészesedés nélkül)	8.—	7.—	6.—	—	—
Illemhelyondozó (mellékkeresettel)	4.—	3.—	—	—	—

III. Szállodai és vendéglői felszolgáló személyzet.

I. területi csoportban.

1. 2. 3. 4.
osztályú üzemekben, pengő

Főpincér, aki a kiszolgálási díjból való részesedésen és a borralvalón kívül más üzleti keresettel (a bruttó bevételeiből %-os jutalék, sütemény, stb.) nem rendelkezik	9.—	7.20	6.30	—
Éttermi segéd, pincér	9.—	7.20	6.30	5.40
Szobapincér szállodákban	9.—	9.—	9.—	9.—
Felszabadult borász vagy borászlány a felszabadulástól számított 2 évig	5.40	4.90	3.60	—

II. területi csoportban.

Főpincér, aki a kiszolgálási díjból való részesedésen és a borralvalón kívül más üzleti keresettel (a bruttó bevételeiből %-os jutalék, sütemény, stb.) nem rendelkezik	8.50	6.80	6.—	—
Éttermi segéd, pincér	8.50	6.80	6.—	5.10
Szobapincér szállodákban	8.50	8.50	8.50	8.50
Felszabadult borász vagy borászlány a felszabadulástól számított 2 évig	5.10	4.60	3.40	—

Megjegyzés: A pincérnőnek mindkét területi csoportban a főtérpincérral azonos összegű legkisebb munkabért kell fizetni.

IV. Kávéházi alkalmazottak:1)

A kávéházi üzemeket két osztályba sorozza, aszerint, hogy személyzetük létszáma a tízet meghaladja vagy sem.

A személyzet létszámának meghatározásánál nem vehetők figyelembe a tanoncok, mosdói személyzet, fűtők, zónások és a kávéházi szakmához nem tartozó szakmunkások (mesteremberek).

I. II.
területi csoportba tartozó
1. 2. 1. 2.
osztályú üzemekben, pengő

Főpincér, akinek a kiszolgálási díjrészesedésen és a borralvalón kívül más üzleti keresete (bruttó bevételeiből %-os jutalék, sütemény, stb.) nincsen ..	9.—	7.20	8.50	6.80
Kávéházi segéd, pincér	9.—	7.20	8.50	6.50
Onálló szakács	34.20	28.80	32.30	27.20
Onálló szakácsnő	19.80	14.40	18.70	13.80
Felelősnő (nappali, éjjeli)	18.—	16.20	17.—	15.30
Kávéfőző és kávéfőzőnő	18.—	16.20	17.—	15.30
Konyahelyettes (a szabadnapos kávékonyhaszemélyzet állandó helyettesítője, fregoli)	16.20	14.40	15.30	13.80
Segédzemélyzet, férfi	13.50	13.50	12.80	12.80
Segédzemélyzet, nő, takarítónő ..	10.80	10.80	10.20	10.20
Illemhelyondozó (mellékkeresettel)	6.30	6.30	6.—	6.—
Futólánny, mosogató	5.40	5.40	5.10	5.10
Gazdasszony, raktárosnő	12.—	12.—	—	—
Takarítónő, kiszolg. díjrészesedés nélkül	7.—	6.—	7.—	6.—

A kenyeres, cukrászsüteményárú, dohányos, telefonos, újságos részére az érdekeltek egyetértő kívánságához képest a bizottság legkisebb munkabért nem állapított meg.

Megjegyzés: 1. Az egyesített üzemekben, azaz, ha egykézben van a szálloda, étterem és kávéház, a létszám szerinti osztály megállapítása üzemekint elkülönítve történik.
2. Amely üzemben a főpincér a maga teendőinek részben való ellátására fizetőpincér közreműködését veszi igénybe, a fizetőpincér a főpincér saját keresetéből tartozik díjazni.

V. Kézmű- és iparközvetítő alkalmazottak.

Az üzemek a személyzet létszáma szerint két osztályba sorozták, aszerint, hogy a személyzet létszáma a négyet meghaladja-e vagy sem.

I. II.
területi csoportba tartozó
1. 2. 1. 2.
osztályban, pengő

Szakács	24.30	—	23.—	—
Szakácsnő	16.20	—	15.30	—
Téleszt szakácsnő	14.60	—	13.80	—
Téztás kézilány	9.80	—	9.20	—
Kávéfőzőnő	16.20	14.60	15.30	13.80
Mindenes szakácsnő	13.—	11.40	12.30	10.70
Felszolgáló, férfi, nő	8.10	7.20	7.70	6.80
Mosogatónő, futólánny	5.40	5.40	5.10	5.10
Takarítónő, kiszolg. díjrészesedés nélkül	6.50	6.—	6.—	5.50
Kifutó	7.—	7.—	6.—	6.—

A vígamladóközbőségbe évközben is be lehet lépni!

VI. Korcsmaipari alkalmazottak.

	I.	II.
	területi csoport pengő	
Pincér	7.20	6.80
Csapos pincér	7.70	6.80
Söntés jellegű korcsmaüzletekben, ahol a kiszolgálás főként a kimérőasztal (pult) mögött történik; kimérősegéd legalább 2 évi szakbavágo gyakorlattal	13.50	12.80
Bármilyen korcsmaüzletben: takarítónő, kiszolgálási díjrészesedés nélkül	6.—	5.50
Kifutó	7.—	6.—

VII. Penziók alkalmazottai.

A penzióipari üzemet mindkét területi csoportban a szabák száma szerint két-két osztályba sorozta.

1. osztály: a 10 szobán felüli penziók; 2. osztály: a 10 vagy annál kevesebb szobára berendezett penziók.

	I.		II.	
	területi csoportba tartozó			
	1.	2.	1.	2.
	osztályban, pengő			
Szakács	24.30	20.30	23.—	19.20
Cukrász	16.20	16.20	15.30	15.30
Mindenes (férfi)	8.10	8.10	7.70	7.70
Onálló szakácsnő	17.80	16.20	16.80	15.30
Gazdaasszony, raktárosnő	16.20	16.20	15.30	15.30
Tésztaszakácsnő	14.60	14.60	13.80	13.80
Mindenes szakácsnő	13.—	13.—	12.30	12.30
Tésztás kézilány	9.80	9.80	9.20	9.20
Felirónő	11.40	11.40	10.70	10.70
Futóelőny	6.50	6.50	6.10	6.10
Mosogatónő (fehér, fekete)	6.50	6.50	6.10	6.10
Felszolgáló (férfi, nő) szobalány, aki felszolgál is	8.10	6.50	7.70	6.10
Szobaasszony, szobalány	3.30	3.30	3.10	3.10
Bérszolgá, felvonókezelő	3.30	3.30	3.10	3.10
Takarítónő (kiszolgálási díjrészesedés nélkül)	6.50	6.50	6.10	6.10
Kifutó	7.—	7.—	6.—	6.—

(Folytatjuk.)

Marencich Ottó szakmai tárgyalásai külföldön.

MINT A SZÁLLODÁSOK NEMZETKÖZI EGYESÜLETÉNEK elnöke, Marencich Ottó Párisba utazott, hogy azokat a tárgyalásokat vezesse, amelyek az utazási irodák képviselői, az AGOT és a FIAV, másrészt a Szállodások Nemzetközi Egyesülete közt folytak. Az utazási irodák budapesti kongresszusa alkalmával lapunkban már ismertettük azokat a kérdéseket, amelyek a nemzetközi tárgyalás anyagát teszik ki. Marencich Ottóknak sikerült egyes részletekre vonatkozóan a szállodákra nézve kedvezőbb eredményt elérni.

Párisból Zürichbe utazott Marencich Ottó, hogy az országos kiállítását megtekintse és Svájcban ezt a legnagyobb idegenforgalmi eseményét szállodai nézőpontból tanulmányozza. Tapasztalatairól egyet-mást külön cikkben is közölni fog a Magyar Szállodás és Vendéglős olvasóival.

A Szállodások és Vendéglősök Nemzetközi Egyesületének jubileuma.

A NEMZETKÖZI SZÁLLODÁS- ÉS VENDEGLŐSVILÁGNAK jelentékeny évfordulós dátuma: június 11. Ezen a napon alapították kerek 70 éve a Szállodások Nemzetközi Egyesületét, a Kölnben székelő Internationaler Hotelbesitzer Verein-t. Az alapító Caracciola Ottó volt Remagenben és kaptársai rövid idő alatt nagyszámmal csatlakoztak a szállodások és vendéglősök érdekeit, valamint a nemzetközi érintkezést megkönnyítést szolgáló intézményhez. Az első, alakuló ülés Koblenzben volt 1869 június 11-én, kevés rajnavideki szakember részvételével; de már egy év múlva kezdett a szervezettel messze Németország határán túl is buzgó tagokra szert tenni. Ma pedig majdnem negyven ország szállodásai és vendéglősei tartoznak kötelékébe.

Gondosan töltötte be az egyesület az a hivatását, hogy különböző országok szakembereit összehozza, személyes összeköttetéseket ápolgatson, a vendéglátóipar, illetve vezetői befolyását és általában társadalmi állását biztosítsa az egyes országok idegenforgalmi ipara és közgazdasága keretében. Sokat dolgozott az IHV a nemzetközi utazás és idegenforgalom szabadsága érdekében is. A „Hotel” című folyóirata kivételesen magas nivójú s ennek révén számos problémát is sikerült megoldani. Huszonhét év óta adja ki az IHV a Nagy Nemzetközi Szálloda-vezetői. Sokféle más kiadvány mellett a szállodásipari ifjúság kiképzését, a nemzetközi személyzet-cserét, a szakmai tanulmányokat is jelentősen elő-

RÁDIÓ

Villamosságai cikkek szaküzlete
DR. BITZÓ ISTVÁN
IV, Petőfi tér 2. sz. Telefon: 38-50-05
RÁDIOLABORATÓRIUM

MÁRVÁNYLAPOK

GÓTS EDE, Budapest, V, Légrady Károly u. 14. Tel.: 299-202

LÁSZLO SÁNDOR

PAPLAN-, MATRAC- ÉS AGYNEMŰGYÁR
Budapest, VIII, Vas u. 14. — Alapítattott: 1898.

NAGY IGNÁC pincéfelszerelési
cikkek raktára
BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÜT 9.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, ú. m.: borszivattyúk,
szűrőgépek, palackok, parafridgók, cinkkák, st. T. 1.115-15

**JÁTSSZUNK
PIATNIK-
KÁRTYÁVAL**

VENDEGLŐSÖK FIGYELMÉBE!

Ajánlok mindenmő ÜVEG-, PORCELLÁN- ÉS ZOMÁNC-
NYEKET legelőnyösebb árakon: GÁCS EDÉNYBOLT. Állandó
edényboltcsőzés. Budapest, VIII, Ór ucca 4. Tel.: 53-66-44

FÓ-TI

KOLLIN TESTVÉREK

A Szállodás és Vendéglős Ipartestület tagjainak szállítójaként ajánlunk fel szolgáltatunk az üzemekben használatos mindennemű asztalneműekben, úgymint abroszok, szalvéták, kézikendők, törölközőanyagokban stb. textilalkban.

A „FO-TI“ védjegyű saját gyártású indátréti szinnyomatú terrasz és kertirabroszok nagyban terakata. Ingyen költségvetéssel bármikor készegeggel szolgálunk.

TEXTILÁRUK KIKÉSZÍTÉSE ÉS NAGYKERESKEDÉSE
BUDAPEST, V, SZENI ISTVÁN TER 5. TEL: 189-292

segíttette: Segélyalapjából támogatja az iparnak szükségese jutott tagjait is, a fagok hátramaradottjait és a rászoruló alkalmazottakait is.

Az egyesületi irodai szervezete, amely igen nagy arányú, most Bloemers Kurt dr. vezet.

Az egyesület jelentőségét részletesen méltattuk, amikor a világháború után első magyaránnyú összejövetelét éppen Budapesten tartotta 1926-ban, továbbá 60 éves jubileuma alkalmából 1929-ben, amikor az egyesület története is megjelent nyomtatásban. Ismeretes, hogy a világ legjobb szállodásai és vendéglősei tómorúnek az IHV-ban és az is, hogy milyen nagy szolgáltatásokat tett úgyszólván világszerte az idegenforgalomnak.

A majnaparti Frankfurt lesz a székhelye 1939 október 3-tól 7-ig a szállodások és vendéglősök jubiléris kongresszusának, amely igen nagy ünneppességgel fog lefolyni. Bennünket különösen érdekli vonatkozás az, hogy az IHV-nak éppen magyar ember most az elnöke Marencich Ottó személyében és amikor majd ősszel a világ figyelmébe Frankfurt felé irányul, honfitársunk fogja képviselni mint vezető azokat az eszméket, különféle megnyilatkozások, amelyek a szállodások és vendéglősök mai irányelveit, egész fontosságát, más idegenforgalmi szervekhez való kapcsolatait, közérdekű végzett munkásságát és jövőndi terveit méltóképpen fejteki ki. A jubileumi kongresszus alkalmával nagyszámú magyar IHV-tag is fog részt venni.

Gróf Zichy Nándor.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ LETT idegenforgalmunk egyik legrokonzenevesebb irányítója, gróf Zichy Nándor. A szállodások és vendéglősök ipartestületéhez való kapcsolatairól őszintén csak jól mondhatunk. A „Magyar Szállodás és Vendéglős” 1938 január 15-i számába igen értékes tanulmányt írt „Az idegenforgalom kulturális és gazdasági vonatkozásairól” és ebből is megismerhetjük alaposra való törekvéseit és buzgalmit.

— Szállodalparunk fejlesztése — írta a többi közt — Budapesten, valamint legfőképpen vidéken egyik legelsőrendű feladatunk és ezért a közterhek könnyítésével, másrészt előnyös kölcsönöszerzési lehetőségek biztosításával igyekszünk a budapesti középvezetési szállodák modernizálását elősegíteni és a vidéki szállodaépítkezést megkönnyíteni.

Biztosan nem rajta múlt, hogy a tervek sokhelyt nem a kívánt módon alakultak ki Jubiláris évkönyvünk számára írt soráiban is elismerte a magyar szállodás- és vendéglősipar jelentőségét. Gróf Zichy Nándor hosszú éveken át titkára, majd vezetője volt az Idegenforgalmi Hivatalkának és utóbb igazgatója az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatalkának. Mint légügyi főtaná-

csos és bator, képzett, aktív pilóta kiválóan dolgozott a légiforgalmunk fejlesztésén. Sok külföldi repülő gyarapította Zichy érdeméből a magyar idegenforgalmat. Személyesen is körülrepülte Európát, hogy minél több légiutat hívjon meg ide a „Pilotá-piknikre”. Hinnünk kell, hogy a parlamentben idegenforgalmi problémáink Zichy révén hivatott, hozzáértő és szívós szószólót nyerne. Az eredményekben azért is bízunk kell, mert a miniszterelnök elég közelről ismeri gróf Zichy Nándort — hiszen gróf Teleki Pál veje.

A müncheni vendéglőipari kiállítás.

A BAJOR SZÁLLODÁS- ÉS VENDEGLŐSIPAR május 5—14 között Münchenben nagyszabású szakkilátást rendezett, amely iránt az egész birodalomban élénk érdeklődés nyilvánult meg. A megnyitói ünnepségen nemcsak a német vendéglőipari hivatalos vezetői és tekintélyesebb képviselői vettek részt, hanem számos közéleti előkelőség is megjelent, így többi között Esser államtitkár a német idegenforgalom legfőbb vezetője; dr. Ley birodalmi gazdaságügyi államtitkár, Siebert bajor miniszterelnök, Fiehler müncheni főpolgármester is.

A miniszterúrn meg szervezette, anyagban és szempontokban egyaránt gazdag kiállítás a helyi és környékbeli érdeklődőkön kívüli nagyszámú vendég is felerősötte a birodalom minden részéből, főként a délnémet tartományokból, a régi Ausztriából és a Szudétavidekről. Az érdeklődés középpontjában különösen a miniatyónyák és éttermek, továbbá a szállodai szakiskola és az idegenforgalmi szövetség külön bemutatói, valamint a vendéglőipari műszaki tolszeréseket és a német vendéglőipar kultúrtörténeti fejlődését bemutató pavilonok állottak. Nagy közönséget vonzott a kiállítás mozgóképszínháza is, amely löbb kitűnő oktatófilmet mutatott be. A 10 napig tartó kiállításnak a rossz időjárás ellenére mintegy 50.000 látogatója volt, akiknek a sok érdekes látvány mellett hasznos ismeretek szerzése is bőséges alkalmuk nyílt.

Magyarország évkönyve.

EZ A VASKOS KÖNYV, amely az ország életéről minden vonatkozásban be szokott számolni, idén is nagyon sok fontos adatot és gondos összedolgozott ismertetéseket tartalmaz. Hetedik fejezete az idegenforgalomról szól és úgy a kormányzat, mint a fővárosi és a térsadalmi munkásságot ismerteteli az idegenforgalom terén, közli a vendégjárás hű krónikáját, a vasúti és légiforgalmi közlekedés anyagát s az idegenforgalmi szervezet minden fontosabb munkaadatát. A könyvnek különös értéke abban van, hogy együtt és könnyen áttekinthető formában nyújtja a bel- és külpolitika, az államháztartás, a kereskedelmi, közlekedési, ipari, mezőgazdasági élet, a térsadalompolitika, a közegészségügy, az igazságszolgáltatás és a magyar kulturális élet minden szükségesnek látszó adatát. Végül pedig a vidéki városok helyzetét vázolja. Béry László szerkesztette az igen hasznos munkát.

WINTER TESTVÉREK, bornyagykereskedő

Városi iroda és eladás: VII, AKACSA U. 45. TEL: 136-132.

Ajánló kiváló minőségű ura d a f a j b orokokat, csemege- és ürmösborokat, minden mennyiségben a legolcsóbb napi áron. — Tegyen próbarendelt.

FELLNER BÉLA f. ű. v.

Előb belvárosi szállodal, vendéglős és kávéházi személyzetet közvetítő iroda

BUDAPEST, IV, MOLNÁR UCCA 3. SZÁM. TELEFON: 181-401

Vendéglősöké a „Promotória Borsözvetkezet” és a Ven-Ko-Ká. Jegyezzük részlegyet!

DIETZ M. bornyagkereskedő

BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS ÚT 31. Tel.: 25-98-24.

Szklapincék: **Budafokon, Petőfi út, Dunasor 32. szám.**
Alapítva: 1890.

A borralelőrendszer megszüntetése a régi Ausztriában.

EGY MÁJUS FOLYAMÁN kiadott hatósági rendelet az egész „Ostmark” területén megszüntette a borralelőrendszert, amelynek fennntartása vagy megszüntetése esztendőök óta állandóan visszatérő vitakérdése volt az osztrák vendéglátóiparnak. A Bécsben azonnal hatályba lépett új rendelet értelmében a szállodalai, éttermi, kocsmai és kávéházi üzemek egyaránt kötelesek bevezetni a százalékos kiszolgálási díj rendszerét. A százalékkulcs általában 10%. A rendelet a vendéglátóipari személyzet szabadnapjáról is intézkedik és egyidejűleg megszabja az egyes kategóriák legkisebb fizetéseit. Érdekes és fontos újítást tartalmaz az a rendelkezés, amely szerint ezentúl a fizetőpincér csak abban az esetben tehető felelőssé a vendég által ki nem fizetett számláért, ha a nemfizetést kétségtelesenül az ő mulasztása tette lehetővé.

Nemzetközi Erdészeti Központ.

TIZ EURÓPAI ORSZÁG képviselőinek és számos előkelőség, így az olasz báró Accorjo miniszter jelenlétében megalkult Berlinben a Nemzetközi Erdészeti Központ (Centre International de Sylviculture). Göring vezértábornagy, a német erdészet legfőbb irányítója bejelentette, hogy Berlin nyugati periferiáján, Grunewaldban rövidesen felépítik az újonnan alakult nemzetközi szerv otthonát. Elnökül az Internationale Forstzentrale a magyar Waldott bárót választotta, akit az erdészeti együttműködés terén szerzett érdemeit a német sajtó méltította. Az al-einöki tisztelet Alpers német államtitkár nyerte el.

Az amerikai szállodásipar helyzete.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK szállodásiparának 1938 decemberi mérlege viszonylag kedvezőbb volt, mint a többi hónap pénzügyi eredménye. A forgalom és a látogatottság csak 2%-kal volt kisebb, mint az 1937. év azonos időszakában, míg az egész 1938. év folyamán 6% átlagos forgalmi visszaesés mutatkozik. Az átlagos látogatottsági arányszám: 54%, megközelítette az elmúlt decemberben elért eredményt.

Egyes helyeken, így Newyork városában is, a nagyobb szállodalai üzemek jelentékeny része jóval kedvezőbb forgalmat ért el, mint az előző évben; különösen az éttermi bevételek emelkedtek. A newyorki szállók 35%-a nagyobb szállodalüzemi forgalmat és 40%-a magasabb árakat ért el, mint 1937 decemberében. A nagyobb városok közül csak Cshikágóban és Texasban volt kisebb a decemberi szállodalüzemi forgalom a novemberinél. Cshikágóban az üzemek 60%-ában nagyobb látogatottság mutatkozott, de csak 30%-ában emelkedtek a szobabérbéadásból származó bevételek, míg az éttermi üzlet a szállodák 40%-ánál javult. Szakkörök megfellelése szerint az amerikai szállodásipar helyzete, az általános gazdasági válság hatásának

figyelembevételével, kielégítőnek tekinthető. Egyszerre felszókott a szállodák és vendéglők forgalmi száma a newyorki viládkiállítás megnyitása után, de erről még nincs részletes kimutatás. Június 10-ig minden hajó egészen megteltlen érkezett Európából.

30.000 társasutazás egy nyáron.

NÉMETORSZÁG a társasutazások hazója. Az utazási irodák évről évre több és több társasutazást szerveznek a birodalom legkülönbözőbb tájaira. 1938-ban összesen 25.074 társasutazást rendeztek, csaknem 650.000 részvevő számára. A korszerű utazásnak ezt a népszerű módját egyedül ezen a nyáron több mint 30.000 német utas-csoport veszi igénybe.

A lett idegenforgalom.

Az NEMERIGÉBEN közzétett hivatalos kimutatás szerint az elmúlt évben 84.168 külföldi vendég kereset fel Lettországot, 6.506-tal, vagyis 8.4 százalékkal több, mint 1937-ben. Ez a jelentős idegenforgalmi emelkedés főként a svédországi utasok gyarapodásának tulajdonítható. Az idegenforgalomból származó devizabevétel 7.5 milliárd 8 millióra növekedett.

500 éves londoni szálló megszűnése.

AZ ANGOL SZAKSAJTÓ közli, hogy a legrégebb angol szállodák egyike, a londoni Anderton-szálló több mint 500 éves fennállás után megszűnt. A nagy és érdekes multra visszatérintő üzem még a 14. század második felében nyílt meg és évszázadokon keresztül az angol főváros legismertebb és legkedveltebb vendéglodái közé tartozott. Mostani formájában 1880-ban építették újjá. 80 kényelmesen berendezett szobája volt és főként a hagyományokat kedvelő vidéki örökösönség látogatta szívesen, amely most fájdalommal szerzett tudomást a történelmi emlékszámba menő szálloda megszűnéséről.

Svájc idegenforgalmi statisztikája.

A SVÁJCI IDEGENFORGALOM 1937. évi nagyarányú többlet-dülése, amelyet legjellemzőbben tanúsít a külföldi vendégek eltöltött éjszakáinak 40%-os emelkedése, 1938-ban megakadt. A világpolitikai válság Európa-szerte akadályozta a nemzetközi forgalom egészséges fejlődését. Így Svájc külföldi vendégtor-

Gárdonyban

korcsmá, vendéglő, kerthelyiséggel, berendezve **bérbéadó**, vagy házzal együtt **eladó**. Felvilágosítás 143-679 telefonon, délután 2—4 óra között.

CIFKA JÓZSEF

PINCEGAZDASÁGI CIKKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, V, VILMOS CSÁSZÁR ÚT 48. SZ.
 TELEFONSZÁM: 122-892.
 Parafadugó — önkupak — címke.
 Borszivattyúk, szűrőgépek és az
 összes borkezelési anyagok.

galmában is jelentős visszaesés mutatkozik: 1937-hez viszonyítva az érkezések száma 170.000-re, vagyis 11%-kal, az el-töltött éjszék száma 404.000-re, vagyis 5%-kal csökkent.

A vendég lakhelye	Érkezések száma		Eltöltött éjszék száma	
	1937	1938	1937	1938
Belföld	1,923.176	2,059.066	7,959.268	8,430.656
Külföld	1,596.843	1,426.526	7,959.712	7,555.452
Összesen	3,520.019	3,485.592	15,918.980	15,986.108

A külföldről származó vendégforgalom csökkenését ürve-
désen ellensúlyozza a belföldi forgalom emelkedése: 136.000
érkezés, illetve 470.000 eltöltött éjszaka. Ennek folytán az ösz-
szes forgalomban (3,5 millió érkezés és csaknem 16 millió el-
töltött éjjel) alig jelentkezik változás 1937-hez képest. De míg
1937-ben a belső és külső vendégforgalom növekedése az el-
töltött éjszék számában körülbelül egyforma, 1938-ban 53:47
az arány, a belföldi vendégek számának az összes forgalomban
való részessége pedig az 1937. évi 55%-ról 1938-ban
59%-ra emelkedett.

A belföldiek átlagos tartózkodási időtartama 4,1 nap,
vagyis mint 1937-ben. A külföldi vendégeknek ez az átlag a
magyarinty emigráció hatásképen 5,0 napról 5,3-ra emelkedett.

Az idegenforgalom üzemmegakategoriák szerinti tagozódását az
alábbi összedíltás mutatja:

Az üzem neme	Üzemek száma	Ágyak száma		Érkezések száma		Eltöltött éjszék	
		Belföldi	Külföldi	Belföldi	Külföldi	Belföldi	Külföldi
Szálló, fogadó	6.171	167.296	1,932.698	1,354.061	5,764.379	5,969.260	879.083
Penzió	1.133	21.421	118.987	65.764	1,432.113	879.083	707.109
Szanatórium	93	6.752	7.381	6.501	1,234.164	707.109	
Összesen	7.397	195.469	2,059.066	1,426.326	8,430.656	7,555.452	

Az ágyak átlagos foglaltsági arányának összehason-
lító statisztikója a következő:

Az üzem neme	100 rendelkezésre álló ágyból foglalt volt		100 meglévő ágyból foglalt volt	
	1937	1938	1937	1938
Szálló, fogadó	27,7	27,2	19,7	19,6
Penzió	37,4	38,3	29,1	29,8
Szanatórium	78,8	80,6	78,3	80,5
Összesen	31,3	31,0	22,8	22,8

* A zárva tartott üzemek beleszámításával.

A legújabb 1939. évi idegenforgalmat sokkal emelkedőbbé
teszi a nagy zürichi kiállítás, amelynek pontos státt-adatait még
nem állíthatják össze.

„Imperial Palace” (Szállodai és vendéglői regény).

HONAPOKKAL EZELŐTT közölte lapunk, hogy Arnold Bennett,
a világhírű angol regényíró, nagy könyvet írt a szállodai és
vendéglői életéről. Ez a majdnem 800 oldalas munka teljes egészében
a hotelélet érdekességeit ismerteti lebilincselő cselekmény
keretében, úgy, hogy mint szépirodalmi olvasmány is
elszórang, nemes szórakozású szolgálat. A könyvet most a Dante
kiadó cég magyarul is megjelentette; nagyrészt Tábori Pál dr.

fordította, a többi pedig Aradi Péter. Vendéglősök és szállodások külön is tömördek olyan adatot találhatnak benne, amely szakmai tekintetben kiválóan érdekelheti őket. A bemutatók tudják, hogy a szerző főképpen a híres nagy Savoy Hotel életét írja le, de nem szentációhajszó „kultúrregény” az egész, hanem tiszta irodalmi alkotás. Úgyval a leírás hűségére, de nem személyeskedik, amikor padlástól-pincéig a szállodák minden „rejtelmét” fölirtja s valamennyi olyan helyiségre is elvezet, ahol a hotelvendég soha meg nem fordul. De éppen ezek nélkül soha igazán meg nem ismerhetik az óriási utas részleteit, sokféle csinját-binját, a nagyvonalú és társaszt munkát, amely a mintaszerű vezetés velejárója, a hoteligazgatók, a szobafőnökök, a direktörök, a szakácsok, pincérek, portások, a közönséggel érintkező és a háttérben maradó egyéb alkalmazottak feladatait, küzdelmeit, némely meglepő nehézségeit, azután a vendéglői és szállodai látogatók bekapcsolódását, életük minden megnyilvánulását, a vendéglátóiparral összefüggésben. Késztélen, hogy az élesemző hozzáértő nem egy olyan adatra bukkan, amely szerinte másképp van, vagy legalább ná-
tunk más, de kétségbe nem vonhatja a regény irodalmi és kultúrtörténeti érdekességeit.

Síremlék Téglássy Ernőnek.

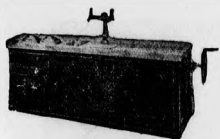
NÉHAI TÉGLÁSSY ERNŐ síremlékére beérkezett adományok:
Holub Rezső 20 pengő, vitéz Miklós József, Raskó Aladár, Dé-
mán Iván 10—10 pengő, Török József, Rétei Imre, Buzsák Já-
nos, Galambos Antal, Micheller András, Benes Imre 5—5 pengő.

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCÉSZET:
BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.
TELEFON: 2-696-98.

VÁROSI IRODA:
BUDAPEST, V. ALKOTMÁNY UCCA 18. SZ.
TELEFON: 1-142-62.

Alapított 1865. évben
HENNEFELD R. T.

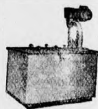
jégszekrényára
Budapest, VI., Ó-ucca 6. Tel.: 1-120-26
1-136-48

Szab. jégszekrények, sörkimerő készülékek, autom. elektromos fűtőszekrények és hűtőkamrák.

Címre ügyelni! csak Ó-ucca 6.

Jégkészítő és önműködő elektromos fagyaltkészítők konzervátorok és jégkészítők.

Kedvező fizetési feltételek!
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Csete Rezső, Kiss Ferenc, Kremer József, Posch László 3—3 pengő, Szöbel Sándor, Hábermann Antalné, Molnár József, Dóno István 2—2 pengő, Bukor István, Szathmáry János 1—1 pengő. Összesen 950 pengő 50 fillér.

Lezárattól 1939 június 10-én.

Halóhírek.

FÜREDI MANÓ losonci szállodás kartársunk folyó év május 20-án elhunyt. Temetésén a losonci vendéglősök testületileg vettek részt.

ROZSNYAY JÓZSEF vendéglős, a Magyar Vendéglős Szövetség Dunakeszi-Alagi Csoportjának elnöke folyó év június 1-én, életének 61-ik évében elhalálozott.

SMUDLA JÓZSEFNÉ szül. WODRA JULIANNA folyó év június 8-án, életének 63-ik évében meghalt. Az elhunytban Smudla József vendéglős kartársunk hitvesét gyászolja.

ÖZV. GYÜRÜ KÁLMANNE SZÜL. HORVÁTH MÁRIA folyó év június 9-én, életének 65-ik évében elhalálozott. Az elhunytban Gyürü Imre vendéglős kartársunk édesanyját gyászolja.

Állást keresnek.

Renkívül ügyes, nagy gyakoriattal rendelkező, intelligens közepkorú nő, nagyobb üzemben konyhavezetőnek ajánkodik. Szíves megkeresést az ipartestület irrodájába kér.

Állást, munkát vállal idősebb, agilis, a szállodai és vendéglői szakmának minden ágában jártas, megbízható egyén, aki felügyelői, lefűrói, elszámoló, csaposi, vagy csapospincéri állást vállalna. Címe az ipartestületben.

Kormos Béla kispesti vendéglős kartársunk kerthelyiségét gyönyörűen berendezte s azt Kispést közönségének kedvenc találkozó helyévé tette. A kellemes kerthelyiséget a pünkösdi ünnepekben nyitotta meg.

Horváth Kálmán kartársunk átvette a cselekmői Magyar Király-szállodát, azt teljesen újjá alakította, új, modern berendezéssel látta el, úgy, hogy az ma a legkényesebb igényeket is kielégítve áll a közönség rendelkezésére.

Gergács László közismert győri főpincér megvette a Baross sörcsarnokot. Folyó év június 1-én teljesen új bútorzattal ellátva s megnagyobbítva ünnepélyes külsőségek között megnyitotta. A szépen újjá alakított sorozó Győr egyik legkellemesebb találkozó helye lett.

Bérbeadó szálloda.

Rahón (Kárpátalja) 35 szobás túristaszálló (részben folyóvízzel) bérliót keres. Részletes felvilágosítást az ipartestület közvetít.

Bérbeadó vendéglőüzem Ökörmező községben.

A község közepén fekvő és idegenturizmus szempontból is jelentőséggel bíró vendéglő (szinpad, garázs, kuzlító, hét vendégszoba, valamint vendéglős-lakással) az előző cseh bérlő kiutasítása folytán bérbeadó, esetleg eladó. A község melletti savanyóvízforrások mellett, teled alá hozott, de még be nem fejezett 40 szobás sportszálló is átvehető. Részletes felvilágosítást az ökörmezői körjegyzőség ad.

Jó reklám ha a bor olcsó

de a forgalom csak jó borral biztosítható

PROMONTORIA

MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSKOK BORPINCEZETE ÉS ARUELLÁTÓ SZÖVETKEZETE

BUDAFOK, SÖRHÁZ UCCA 8.

TELEFONSZÁM: 269-992.

P I N C É S Z E T É B Ő L .

Kartársaink megtisztelő látogatását szívesen várjuk.

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete Szerkesztőség

Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Alkalmazottak Nyugdíjgyűjlesztője

Budapest, IX, Lónyay ucca 22. sz. Telefon: 381-152

A Szállodal Szakosztály, telefon: 180-001

Szállodások és vendéglősök szakiskolája

Budapest, IX, Lónyay ucca 6. sz. Telefon: 187-279
Igazgatóval értekezhetni hétköznapokon d. u. 4—7-ig

Budapesti Vendéglősök Akadémia

Budapest, IX, Lónyay ucca 22. sz. Telefon: 184-003
Hivatalos órák: hétköznapokon délelőtti 9—2 óráig

A lap előfizetési ára egy évre ..... 24— pengő
Szállodásoknak, vendéglősöknek és kávéskoknak .. 12— pengő